

Dato: 7. februar 2024

Afgørelse efter § 21 i miljøvurderingsloven, om at genslyngning af en strækning af Gudenåen ikke kræver yderligere miljøvurdering (ikke VVM-pligt)

Horsens Kommune har den 23. november 2023 modtaget en ansøgning fra Horsens Kommunes vandløbsteam som omhandler genslyngning af en strækning af Gudenåen og etablering af ny adgangsvej (grus). Det ansøgte gennemføres i et skovdækket areal.

Ansøgningen er indgivet af Horsens Kommunes Vandløbsteam i henhold til miljøvurderingslovens* §18. Projektet er omfattet af følgende punkter på bilag 2 i miljøvurderingsloven:

- 10f. Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb.
- 1d. Nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse.

Før det ansøgte projekt kan gennemføres, skal myndigheden jf. miljøvurderingslovens §16 skriftligt have meddelt bygherren, at projektet ikke antages at kunne medføre væsentlig indvirkning på miljøet.

Afgørelse

Horsens Kommune har på baggrund af en screening vurderet, at det ansøgte projekt **ikke** kan påvirke miljøet væsentligt. Projektet er derfor ikke omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen er truffet i henhold til miljøvurderingslovens §21.

Screeningsafgørelsen er **ikke** en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurderingsproces. Bygherre har ansvar for at indhente eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer for at realisere projektet.

Screeningen er gennemført med udgangspunkt i det projekt, som er beskrevet i ansøgningen der er indsendt den 17. november 2023, og supplerende oplysninger hertil dateret den 14. december 2023 samt på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, som er gældende på screeningstidspunktet.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. jf. miljøvurderingslovens § 39.

Begrundelse for afgørelsen

Horsens Kommune har på baggrund af ansøgningsmaterialet vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og derfor ikke kræver udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport.

I afgørelsen er der lagt vægt på følgende:

- Genslyngningen af Gudenåen vil forbedre forholdene for fisk og smådyr i området, idet det nuværende fald på strækningen, kan udgøre en spærring for visse fiskearter og øvrig vandløbsfauna. Samtidig udlægges der groft materiale i form af sten på den genslyngede vandløbsbund, hvilket også skaber bedre forhold for fisk, smådyr og vandløbsplanter
- Projektet er tilrettelagt således at der tages størst muligt hensyn til både den historiske udformning af Gudenåen og områdets naturinteresser
- Projektets landskabelige påvirkning er positiv, da det nuværende udrettede vandløb på en strækning erstattes af et mere naturligt slynget vandløb.
- Der sker ingen forringelse af afvandingsforhold for de opstrøms liggende matrikler
- Anlæg af projektet vil foregå over kort tid og vil ikke give anledning til væsentlige gener og forurening i form af lugt, støj, støv og spildevand ved de omkringboende.

Vurderingen er uddybet og begrundet nedenfor i forhold til kriterierne i bilag 6 i miljøvurderingsloven, hvor der er vurderet på projektets karakteristika, placering og potentielle indvirkning på miljøet.

Screeningsskema se bilag 3, eksternt vedhæftet. Ansøgningsmateriale kan ses på kommunens hjemmeside; horsens.dk/vestbirkprojektet (bilag 4).

Sagens Oplysninger

Projektets start i Gudenåen er placeret tæt ved Søvejen 62, 8752 Østbirk. Projektstrækningen afsluttes ved arealer, der tilhører Birknæsvej 7a, 8752 Østbirk.

Projektet berører dele af følgende matrikler:

12b, Gammelstrup By, Tønning, 12a, Gammelstrup By, Tønning, 5z, Gammelstrup By, Tønning, 1q, Gammelstrup By, Tønning, 1i, Gammelstrup By, Tønning, 1d, Gammelstrup By, Tønning, 6f, Gammelstrup By, Tønning, 1q, Gammelstrup By, Tønning, 6n, Gammelstrup By, Tønning, 1g, Gammelstrup By, Tønning, 4g, Gammelstrup By, Tønning, 2k, Birknæs Gde, Østbirk, 11d, Vestbirk By, Østbirk, 21d, Vestbirk By, Østbirk, 19c, Vestbirk By, Østbirk, 21g, Vestbirk By, Østbirk, 9n, Vestbirk By, Østbirk og 38g, Vestbirk By, Østbirk.

Miljømæssige forhold

Gudenåen er et offentligt vandløb som på strækningen er omfattet af Regulativ for Gudenåen, Matstrup Å-Mossø. Regulativet er vedtaget af Vejle Amt. Horsens Kommune vedtog i 2008 et tillæg til regulativet. Vandløbet er desuden omfattet af vandløbslovens* regler og bestemmelser.

Vandløbet er omfattet af Vandområdeplan 2021 – 2027, og derfor er der fastsat et miljømål for vandløbet. Vandløbet er målsat til god økologisk tilstand. I henhold til miljømålsloven* må den aktuelle tilstand i vandløbet ikke forringes.

Horsens Kommune er jf. vandområdeplan 2021-2027, forpligtet til at søge at fjerne den spærring, som det nuværende fald på strækningen kan udgøre.

Projektområdet ligger indenfor åbeskyttelseslinjen, men er undtaget fra denne grænse, da der bliver meddelt tilladelse til projektet jf. vandløbslovens* § 37.

Natur

Gudenåen er et vandløb som er beskyttet af §3 i naturbeskyttelsesloven*, og som udgør en økologisk forbindelseslinje, der skal sikre spredningsmuligheder for dyr og planter gennem landskabet.

Der er registreret beskyttet natur (mose og vandhul) i de gamle å-slyng, som igen vil blive til vandløb. Disse beskyttede naturtyper ændres fra mose og vandhul til beskyttet vandløb. Samlet vurderes projektet at medføre forbedringer af tilstanden i naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.

Projektet er beliggende i en afstand af ca. 4 km fra nærmeste Natura 2000 område: Natura 2000-område nr. 52, Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenåen. Kommunen har vurderet den forventede påvirkning af bevaringsstatus for arter på udpegningsgrundlaget for de habitatområder, der er hydraulisk forbundet med indsatsstrækningen.

På baggrund af den relativt store afstand mellem projektområdet og nærmeste Natura 2000 område samt projektets karakter uden fysiske påvirkninger på, eller væsentlige emissioner eller øvrige udledninger til nedstrøms arealer på Gudenåen vurderes det, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke naturområder og arter som er på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag væsentligt. Dermed skal der ikke foretages en konsekvensvurdering af projektets virkninger på nævnte Natura 2000-område jf. habitatbekendtgørelsen*. Se eventuelt bilag 1 for habitatvurdering.

Da der er tale om naturforbedrende tiltag såsom fjernelse af et fald i vandløbet på 20-25 ‰, genslyngning af vandløbet i det tidligere å-forløb og udlægning af groft materiale i vandløbsbunden, vil projektet forbedre vilkårene for bl.a. smådyr, fisk og vandplanter. Dermed skabes der gode levebetingelser for bl.a. odder og bæklampret, som er på Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag. Projektet kan derfor medvirke til, at både odder og bæklampret får bedre levebetingelser i Gudenåsystemet, og dermed kan projektet medvirke til at odder og bæklampret opnår eller bibeholder en gunstig bevaringsstatus i Natura 2000 området.

Projektet vil ikke være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater, naturparker eller lignende områder til beskyttelse af natur og biodiversitet, idet der ikke er faktiske planer herom inden for projektområdet.

Beskyttede arter

Der er flagermus og odder i området, som begge er arter på habitatdirektivets* bilag IV. Der yngler og raster flagermus i træer omkring projektområdet. Projektområdet er visuelt gennemgået og det er konstateret, at de træer, der skal fældes, alle er yngre træer uden synlige hulheder, grenbrud og sprækker.

Der er en god bestand af oddere i Gudenåsystemet. Der skabes ca. 450 m nyt vandløb og odderen får med projektet både bedre fysiske leveforhold, og samtidig forventes, det at bestanden af fisk i Gudenåen forbedres. Herved får odderen bedre levebetingelser.

Projektet vurderes i øvrigt ikke at forurene, beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, eller ødelægge levesteder for de plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV. Se eventuelt bilag 1.

Ressourcer og affald inkl. spildevand

Jord fra området genanvendes så vidt muligt. Projektet medfører kun et begrænset forbrug af ressourcer og producerer i udgangspunktet ikke affald.

På baggrund af ovenstående vurderer Horsens Kommune, at projektets ressourcebrug, affaldsmængder og typer samlet set ikke at udgøre en væsentlig risiko for forurening af miljøet, da der er tale om almindelige materialer og i begrænset størrelsesorden.

Gener m.v.

Projektet gennemføres i et område i det åbne land. Arbejdet i anlægsfasen udføres i en kort periode i dagtimerne, og vil primært omhandle gravearbejde og transport med lastbiler. Der vil ikke være støj og vibrationer fra projektet i driftsfasen.

Der vil kunne opstå støv som følge af håndtering af sten og grus. Det vurderes dog, på grund af afstanden til de omkringboende, ikke at kunne påvirke de omkringboende.

Der sker en ændret anvendelse af en strækning af den eksisterende Gudenå, når strækningen fyldes med jord. Udgravning af strækningen til den nye Gudenå ændrer anvendelsen fra skov til vandløb. Begge ændringer kræver landzonetilladelse efter reglerne i planloven*. Byggeplads/arbejdsarealer, oplag af jord og andre materialer over 6 uger kræver ligeledes en landzonetilladelse. Der vil i landzonetilladelsen kunne stilles vilkår, som sikrer, at beskrivelsen i ansøgningen fastholdes.

Projektet er omfattet af Horsens Kommunes regulativer for visse miljøforhold ved bygge- og anlægsarbejder i Horsens Kommune og skal overholde de støjgrænser, som er opført her i. Det vurderes, at dette vil sikre omkringboende mod gener i anlægsfasen. I driftsfasen forventes der ingen gener.

På baggrund af ovenstående vurderes projektet samlet set ikke at være til væsentlig gene for befolkningen i området, da det ikke vil medføre væsentlige påvirkninger fra støv, støj eller lys i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger

Projektområdet er ikke beliggende inden for områder med bygge- og beskyttelseslinjer, undtagen åbeskyttelseslinjen, eller inden for fredninger eller i kystnærhedszonen. Se bemærkning om åbeskyttelseslinjen på side 3.

Projektet forudsætter, at der gives følgende tilladelser og dispensationer:

- Restaureringstilladelse vandløbsloven
- Dispensation naturbeskyttelseslovens § 3
- Landzonetilladelse til ændret anvendelse i landzonen
- Dispensation fra skovloven, udarbejdes af miljøstyrelsen.

Jord samt overflade- og grundvand

Der er ikke kortlagt jordforurening i området.

Projektet medfører ikke en forringelse af overfladevandområdet eller grundvandsforekomstens kvalitative og kvantitative tilstand, og den hindrer ikke opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder hindre målopfyldelsen gennem de fastlagte foranstaltninger i indsatsprogrammet.

I afgørelsen er der vurderet og lagt vægt på, at det ansøgte er i overensstemmelse med lov om vandplanlægning* og dermed i overensstemmelse med vandrammedirektivet*. Se vurdering efter lov om vandplanlægning i bilag 2.

Arealer og landskab

Det fremtidige å-forløb berører et område udpeget som værdifuldt kulturmiljø. Det er imidlertid en forudsætning for oplevelsen af kulturmiljøer, at landskabet omkring området ikke bliver tæt skov, men snarere en mere lysåben natur. Landskabets delvise åbne karakter bidrager ind i et varieret istidslandskab og bør derfor fortsat fremstå

varieret og uden ny slørende beplantning. Dermed vurderes det, at genslyngning af vandløb og etablering af mindre skovvej i eksisterende skov ikke vil være problematisk.

Projekter ligger samtidig inden for et område, som i Kommuneplanen for Horsens Kommune er udpeget til geologisk interesseområde med specifik geologisk bevaringsværdi. Landskabets dannelsesformer understøtter tilblivelsen af kulturmiljøet, hvorfor projektet skal sikre, at de geologiske landskabsformer og deres indbyrdes overgange og sammenhænge ikke ændres. Det vurderes ikke at gennemførelse af projektet vil være i strid med udpegningen.

Der er ikke konflikt med økologiske forbindelseslinjer eller særlige værdifulde naturbeskyttelsesområder jf. Grønt Danmarkskort i kommuneplanen. Bygherre har ikke oplyst, og Horsens Kommune har ikke kendskab til, historiske, kulturelle, arkæologiske, naturmæssige eller geologiske landskabstræk inden for projektområdet, som kan blive væsentligt påvirket af projektet.

Skov og fredskov

For at Gudenåen kan blive genslynget, skal der på en mindre strækning graves et nyt å-forløb gennem et skovområde med fredskovspligt. For den øvrige del af den genslyngede vandløbsstrækning i projektområdet vil åen løbe i det gamle å-forløb, som ikke er pålagt fredskovspligt, men hvor der i dag er registreret beskyttet natur (mose og vandhul). Disse beskyttede naturtyper ændres fra mose og vandhul til beskyttet vandløb. Af de 8.500 m² nyt vandløb der etableres, anlægges 944 m² i fredskov.

For at sikre at en lodsejer fortsat har adgang til egne arealer efter at åens forløb er flyttet, skal der etableres en 143 m lang grusvej gennem et skovområde med fredskovspligt. Vejen føres udenom ældre træer, så der kun fældes yngre træer i forbindelse med etablering af skovvejen.

Det er vurderet at fjernelse af dele af skoven i området ikke vil være i strid med kommunale udpegninger (se evt. foregående afsnit). Miljøstyrelsen er myndighed på Fredskov, og der skal derfor søges om tilladelse efter §10, stk. 1 nr. 4 i skovloven* til ændret anvendelse af skov til vandløb og grusvej. Miljøstyrelsen er blevet hørt i forbindelse med denne screeningsafgørelse og har ikke haft særlige bemærkninger.

Kumulative påvirkninger

Der er ikke kendskab til andre projekter, som skal vurderes i forhold til kumulative effekter i lokalområdet.

Miljøpåvirkning på tværs af landegrænser

Der forventes ikke nogen grænseoverskridende påvirkninger af det ansøgte projekt.

Samlet vurdering

Ved gennemførelse af projektet og i driftsfasen forventes der ikke væsentlige gener for befolkningen i området, ligesom projektet ikke generer væsentlige emissioner eller udledning af stoffer til luften, grundvandet eller øvrige våde recipienter.

Der vurderes, at der ikke vil ske negative tilstandsændringer i omkringliggende naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, som følge af realisering af projektet. Projektet vurderes heller ikke at påvirke Natura 2000-områder, eller fredede-, rødlistede- og bilag IV arter negativt.

Da projektet har til formål at fjerne den spærringen ved Vestbirk Vandkraftværk, som er markeret i Vandområdeplan 2021-2027, og da projektet ikke hindrer, at mål om god økologisk tilstand og god kemisk tilstand kan bibeholdes eller opnås, jf. vandområdeplanen, vurderer Horsens Kommune at projektet kan gennemføres

Det er derfor Horsens Kommunes samlede vurdering, at det anmeldte projekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, da det ud fra det oplyste ikke vil kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet.

Faktiske oplysninger

Herunder er der lavet uddrag af relevante oplysninger fra ansøgningen.

Beskrivelse af projektet

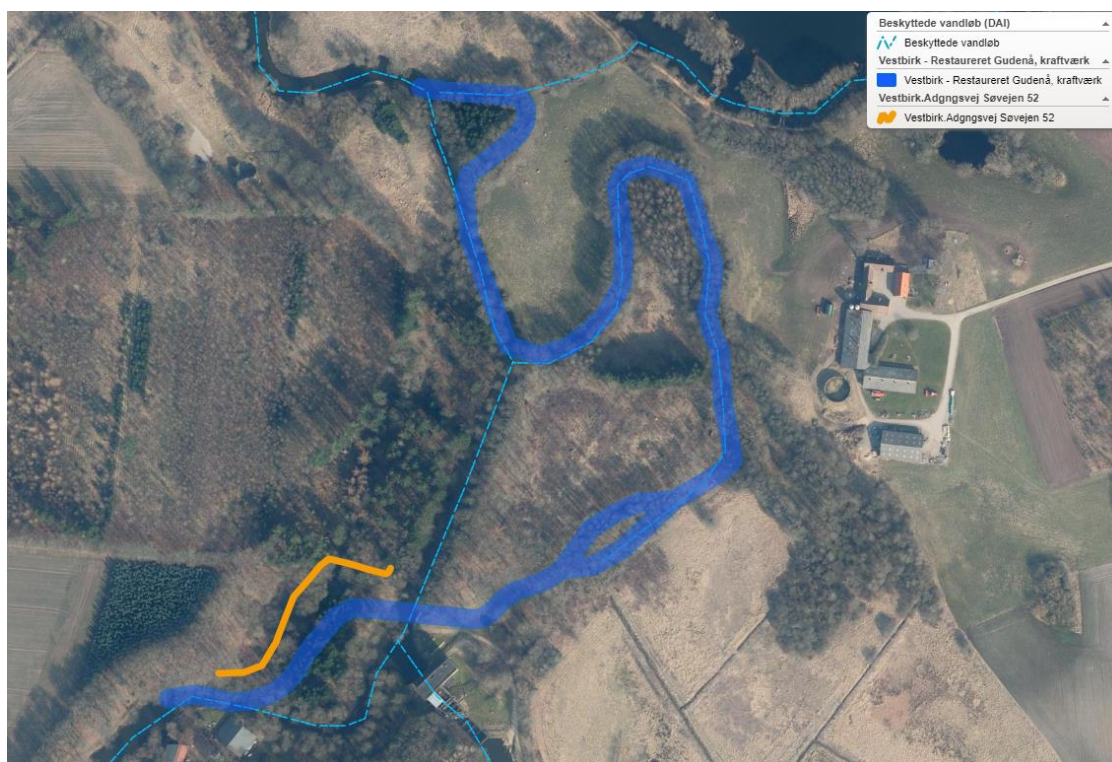
Ved Vestbirk vandkraftværk har Gudenåen på en strækning på ca. 150 m et fald på 2,8 m, svarende til 20-25 promille. Faldet udgør en spærring for fisk og vandløbsfauna. For at sikre passage for fisk og smådyrsfauna, skal faldet udlignes. Dette gøres ved at forlænge Gudenåen med ca. 435 m, hvorved Gudenåens fald reduceres til ca. 3,7 promille.

Guden forlænges ved at grave et nyt forløb dels gennem etableret skov og dels ved at forlægge den tilbage i de gamle å-slyng, hvor Gudenåen løb før Vestbirk Vandkraftværk blev etableret. De gamle å-slyng ligger næsten intakte i skovbunden, men for at kunne anvende dem, skal der fjernes aflejret organisk materiale og ryddes enkelte træer. Dele af de skovpartier, hvor anvendelsen ændres fra skov til vandløb, er fredskov.

Ved projektet etableres 8.500 m² nyt vandløb. Der nedlægges 3.640 m² oprindeligt vandløb. Vandløbsarealet øges samlet med 4860 m². Af de 8.500 m² nyt vandløb, der etableres, anlægges 944 m² i fredskov.

De gamle å-slyng er ikke udlagt med fredskovspligt. Der er derimod registreret beskyttet natur (mose og vandhul) i de gamle å-slyng. Disse beskyttede naturtyper ændres fra mose og vandhul til beskyttet vandløb.

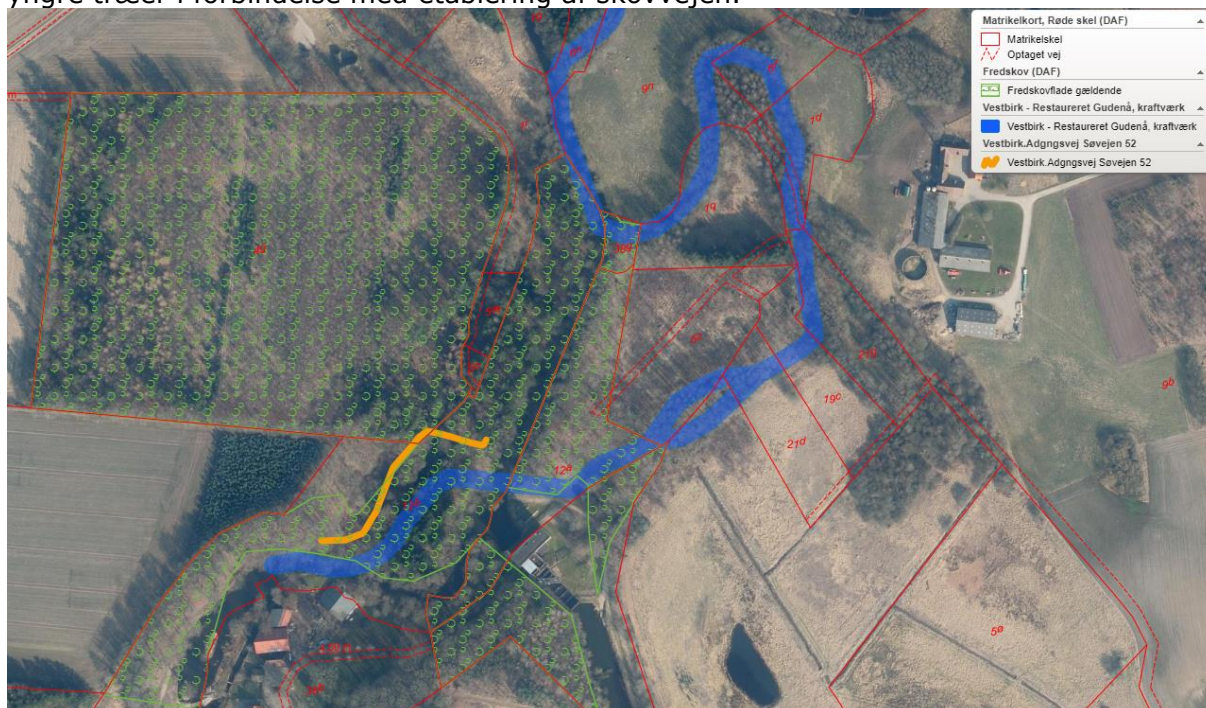
Projektområdet/det ansøgte fremgår af figur 1 herunder.

Figur 1. Kortet viser luftfoto af projektområdet. Den ansøgte ændring af Gudenåen er angivet med mørkeblå tyk streg, mens det nuværende forløb er angivet med lyseblå stipleret linje. Den nye adgangsvej er vist med gul farve.

Hvor der etableres ny Gudenå i etableret skov, skal der graves jord af. Den afgravede jord fyldes i nuværende Gudenå, hvor åens nye forløb krydser det eksisterende forløb. Der tages løbende jordprøver af afgravet jord, og hvis der konstateres jordforurening i forbindelse med anlægsarbejdet, vil jorden bortskaffes til godkendt modtager.

For at sikre fortsat adgangsvej for en af lodsejerne, etableres der en 143 m lang grusvej (bredde 4 m). Skovvejen etableres i et område, der i dag anvendes til skov og hvor der er udlagt fredskovspligt. Anlægsvejen ligger udenom ældre træer, så der kun fældes yngre træer i forbindelse med etablering af skovvejen.

Figur 2. Kortet viser luftfoto af projektområdet. Matrikelgrænser er vist med rød farve, ligesom områder med registreret fredskov er angivet grøn skravering. Den ansøgte ændring af Gudenåen er angivet med mørkeblå tyk streg, mens det nuværende forløb af Gudenåen er angivet med lyseblå stiplede linje. Den nye adgangsvej er vist med gul farve.

Essensen af fredskov er, at der skal foretages nyplantning, hvis der fældes træer. Dette er med til at sikre vedvarende skovdække. I forbindelse med dette projekt fældes der træer, hvor Gudenåen genslynges, og hvor det er nødvendigt at etablere en grusvej for fortsat at sikre lodsejers adgang til arealerne. Det er kommunens vurdering, at fjernelse af en mindre del af træerne i skoven kan accepteres, på grund af projektets naturforbedrende karakter. Det kan samtidig være med til at åbne området op i overensstemmelse med landskabs- og kulturværdierne i området.

Høring

Horsens Kommune har i perioden 23. november – 15. december 2023 fremsendt projektet i høring hos berørte myndigheder. Horsens Kommune har i den forbindelse vurderet, at berørte eksterne myndigheder i dette tilfælde er:

- Miljøstyrelsen
- Fiskeristyrelsen
- Landbrugsstyrelsen
- Horsens Museum

Projektet har desuden været sendt i intern høring, hos de relevante myndigheder i Horsens Kommune.

Bemærkninger fra de berørte myndigheder.

Naturteamet ved Horsens Kommune har oplyst, at de ansøgte ændringer, som påvirker beskyttet natur, kræver en dispensation efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det er vurderet af teamet, at en dispensation kan og bør gives. Der vil i dispensationen bl.a. blive stillet vilkår til den konkrete udformning af brinker, opbygning af vandløbsbund, anvendelse af køreplader og placering af opgravet materiale. Samtidig bliver der stillet vilkår til, hvor i området der må køres. Dermed er det teamets vurdering, at der ikke vil ske en negativ påvirkning af beskyttede naturområder.

Museum Horsens har foretaget arkivalsk kontrol af arealet. Museets vurdering er, at der vil være risiko for at påtræffe skjulte, jordfaste fortidsminder ved anlægs- og jordarbejde på arealet. Museet vurderer på baggrund af den arkivalske kontrol, at det er nødvendigt at foretage en forundersøgelse efter museumslovens* § 25-27 for at give en udtalelse om væsentlige fortidsminder på arealet, hvor der foretages jordarbejde. Ved at få foretaget en forundersøgelse, kan man på forhånd få afklaret, om der er fortidsminder på arealet. Ansøger skal henvende sig til Museum Horsens med henblik på at træffe aftale om arkæologisk forundersøgelse forud for projektets udførelse.

Museum Horsens bemærker bl.a. også, at der på historiske kort ved den gamle vandløbsstrækning ses et vad, dvs. en bemærkelsesværdig matrikulering samt stednavne, der indikerer særlige forhold på dette sted. Museet anbefaler en arkæologisk overvågning af gravearbejder i dette område. Samtidig skal det sikres, at der kun oprensnes til eksisterende vandløbsbund, og at der arbejdes på køreplader i sårbare områder. Vandløbsteamet har efterfølgende bekræftet at dette er tilfældet, hvilket også fremgår af udkast til §3 dispensation, som Naturteamet har udarbejdet og sendt i høring hos berørte parter.

Museum Horsens har også bemærket, at projektområdet er placeret i et område, der er udpeget som værdifuldt kulturmiljø og ønsker at få bekræftet, at dette er vurderet af de ansvarlige for udpegningen i kommuneplanen. Der har været en dialog med Planafdelingen ved Horsens Kommune, som samlet har vurderet, at projektet ikke vil være i strid med udpegningen som værdifuldt kulturmiljø, når det sikres at de landskabelige og kulturhistoriske forhold bevares.

Der er modtaget bemærkning fra kommunens klimateam omkring den mulige påvirkning af vandstanden i Gudenåen efter projektet er gennemført. Det vurderes af teamet, at genslyngningerne vil kunne øge vandmodstanden, og dermed den generelle vandstand i området. Dog er det vurderingen, at risiko (forstået som skadesværdi) ikke vil øges, da materielle værdier ikke påvirkes.

Miljøstyrelsen har kvitteret for modtagelse af høringen, men ellers i øvrigt ikke forholdt sig til indholdet i høringen.

Partshøring

Kommunen er ikke forpligtet til at høre offentligheden i forbindelse med en afgørelse efter §21 i miljøvurderingsloven, men kommunen skal sikre sig, at de berørte parter får kendskab til projektet jf. § 19 i forvaltningsloven*. Derfor er denne høring også sendt til de lodsejere, som har arealer, der bliver berørt i projektet, da det er vurderet at ansøger samt ejer af arealer i området er berørte parter. Disse har modtaget en kort beskrivelse af projektet og har ligeledes i perioden 23. november – 15. december 2023 haft mulighed for at indsende bemærkninger. Der er ikke modtaget bemærkninger fra parter, som har medført ændringer af projektet.

Klagevejledning

Afgørelsen om, at Horsens Kommune ikke skal gennemføre en miljøvurdering af projektet kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen, for så vidt angår retlige spørgsmål.

Afgørelsen kan påklages af adressaten og enhver, der må antages at have en retlig interesse i sagens udfald og visse landsdækkende foreninger og organisationer. Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på hjemmesiden for Nævnenes Hus.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900,- (private)/ 1800,- (organisationer og virksomheder). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Horsens Kommune videresender herefter anmodningen til Klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at denne afgørelse er offentliggjort. Afgørelsen offentliggøres den 07.02.2024 på kommunens hjemmeside.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge miljøvurderingslovens bestemmelser være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt adressaten, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger. Er afgørelsen offentliggjort, regnes søgsmålsfristen fra offentliggørelsen.

Orientering om klage

Hvis Horsens Kommune får besked fra Klageportalen, eller direkte fra en klager, der er fritaget for klage digitalt via klageportalen, om, at der er indgivet en klage over afgørelsen, orienterer kommunen ansøger. Herudover orienterer Horsens Kommune ikke ansøger.

Betingelser mens en klage behandles

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer noget andet. Dette indebærer, at en samtidigt eller efterfølgende meddelt miljøgodkendelse eller dispensation til at påbegynde bygge- og anlægsarbejder efter miljøbeskyttelseslovens § 33, stk. 2, som udgangspunkt kan udnyttes. Udnyttes afgørelsen, indebærer dette ingen begrænsning i Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis nævnet tillægger en klage opsættende virkning, kan en meddelt miljøgodkendelse ikke udnyttes, og nævnet kan påbyde påbegyndte bygge- og anlægsarbejder standset.

I øvrigt

Hvis du er i tvivl om noget i dette brev, er du velkommen til at kontakte undertegnede.

Med venlig hilsen

Jonna Lund

Koordinator Natur og Miljø

Telefon direkte: 76 29 27 54

Mail: jlu@horsens.dk

Husk, at du ikke bør sende følsomme eller fortrolige oplysninger til os på mail. Det gælder f.eks. cpr-nummer, helbredsmaessige eller økonomiske oplysninger.

[Læs, hvad du i stedet kan gøre på \[www.horsens.dk/sikkermail\]\(http://www.horsens.dk/sikkermail\)](http://www.horsens.dk/sikkermail)

Afgørelsen er sendt til:

- Ansøger, Horsens Kommune, Vandløbsteamet
- Alle lodsejere jf. oplyste matrikler i afgørelsen

Kopi af afgørelsen er sendt til følgende:

- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund,
- Dansk Botanisk Forening
- Horsens og Omegns Sportsfiskerforening
- Dansk Ornitologisk Forening
- Dansk Ornitologisk Forening, Sydøstjylland
- Friluftsrådet
- Miljøstyrelsen
- Fiskeristyrelsen
- Landbrugsstyrelsen
- Naturstyrelsen

Bilag

1. Habitatvurdering
2. Vurdering efter lov om vandplanlægning
3. Screeningsskema, vedlagt separat
4. Ansøgningmateriale, se web-adresse horsens.dk/vestbirkprojektet

Lovhenvisninger*Miljøvurderingsloven*

Bekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Miljøvurderingsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 806 af 14. juni 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter

Habitatdirektivet

Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter – med senere ændringer

Havstrategidirektivet

Rådets direktiv nr. 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger

Lov om vandplanlægning

Bekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 af lov om vandplanlægning

Vandrammedirektivet

Direktiv 2000/60/EF fra den 22. december 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger

Indsatsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

Naturbeskyttelsesloven

Bekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 af lov om naturbeskyttelse

Habitatbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Museumsloven

Bekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven

Vandløbsloven

Bekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb

Skovloven

Bekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023 af lov om skove

Forvaltningsloven

Bekendtgørelse af forvaltningsloven nr. 433 af 22 april 2014

Miljømålsloven

Lovbekendtgørelsen nr. 692 af 26. maj 2023 om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder.

Miljømålsbekendtgørelsen

Bekendtgørelse nr. 796 af 13. juni 2023 om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand

Bilag 1 – Habitatvurdering inkl. Bilag IV arter

Jf. § 6, stk. 1-4 og § 10 i habitatbekendtgørelsen*, skal der forud for en dispensation foretages en vurdering af, om aktiviteten kan påvirke et internationalt beskyttet område (Natura 2000-område) væsentligt, og om det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter – eller ødelægge de plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV* (strengt beskyttede arter i EU).

Der kan kun meddeles afgørelse, hvis det vurderes, at projektet kan realiseres uden at:

- Skade arter eller naturtyper som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder.
- Beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter – eller ødelægge de plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Natura 2000

Projektområdet ligger ca. 5 km opstrøms nærmeste Natura 2000-område nr. 52 (Habitatområde H48, Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenåen og fuglebeskyttelsesområde F33, Salten Langsø og F35, Mossø).

Der er vedtaget en Natura 2000-plan for området. Natura 2000-planens målsætning er bindende for myndigheden og skal anvendes ved konsekvens vurdering ved myndighedsudøvelse jf. habitatbekendtgørelsen. Natura 2000 plan og udpegningsgrundlaget for området fremgår af Miljøstyrelsens hjemmeside på webadresse; www.mst.dk.

Projektet foregår lokalt i Gudenåen, og medfører ingen fysisk påvirkning nedstrøms i systemet. På baggrund af dette samt den store afstand til det internationale naturbeskyttelsesområde er det Horsens Kommunes vurdering, at projektet ikke påvirker naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området negativt.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at projektet kan have en positiv påvirkning på odderen, der er på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag. Odderen forekommer med en stabil bestand i Gudenåen og etablering af den fri passage, og den deraf positive betydning for naturligt forekommende fiskearter i Gudenåen, forventes at få en positiv betydning for Odderen, der lever af fisk.

Horsens Kommune vurderer ligeledes, at fjernelse af spærringen på Gudenåen kan have en positiv effekt på bestanden af bæklampret, som også er på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag. Fjernelsen af spærringen forventes at give bæklampretten adgang til flere levesteder og bedre fødesøgningmuligheder i Gudenåsystemet.

Bilag IV-arter

En række arter af planter og dyr, de såkaldte bilag IV-arter, er omfattet af en særlig streng beskyttelse i alle EU-medlemsstater, herunder Danmark. Det gælder for dyrearterne, at der er et generelt forbud mod at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i deres naturlige udbredelsesområde, mens der for plantearterne er forbud mod at ødelægge dem. Forbuddet gælder uanset om disse dyr og planter findes indenfor eller udenfor beskyttede naturområder.

Horsens Kommune har kendskab til, at der omkring projektområdet lever følgende bilag IV-arter; odder, arter af flagermus, stor vandsalamander, spidssnudet frø, markfirben, grøn mosaikguldsmed, og grøn kølleguldsmed.

Arter af flagermus

Flagermus foretrækker at yngle og raste i bygninger og i områder med træer, hvor der er hulheder, sprækker og grenbrud i træerne.

I 2012 blev der registreret 14 arter af flyvende flagermus ved Vestbirk Sø, ca. 500 m nordøst for projektområdet. Idet projektområdet er blandet skov og åben vandflade (Gudenåen) og dermed strukturelt ligner omgivelserne ved Vestbirk Sø, vurderes at de samme arter af flagermus forekommer indenfor projektområdet.

I det ansøgte projekt berøres eksisterende bebyggelse ikke. Yngle- og rasteområder for arter, der raster og yngler i bygninger, påvirkes dermed ikke.

Forlægning af Gudenåen gennem trædækkede skovpartier, medfører, at der skal fældes træer i to områder. Disse træer er visuelt gennemgået for synlige hulheder, sprækker og grenbrud. Træerne er ensartet nåletræsbeplantning og yngre løvtræer – primært ahorn og rød-el – hvor der ikke er synlige hulheder og brud. Det kan dog ikke helt udelukkes, at der kan være, ikke umiddelbart synlige, sprækker og hulheder i træernes kroner, som kan udgøre potentielle yngle- og rastesteder

Idet området omkring Vestbirk Vandkraftværk er skovrigt med mange ældre træer, vil der dog være mange andre alternative, mere egnede yngle- og rastetræer som erstatning for de træer, der skal fældes i forbindelse med anlægsfasen.

Det er Hosens Kommunes vurdering at realisering af projektet ikke påvirker kvaliteten af Gudenåen omkring Vestbirk Vandkraftværk og omkringliggende arealer som yngle- og rasteområde for arter flagermus. Den økologiske funktionalitet af de lokale bestandenes yngle- eller rasteområde vurderes således at opretholdes på samme niveau som hidtil.

Odder

Odderen har potentielle yngle- og rasteområder langs uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder.

Den er registreret spor efter odder af Miljøstyrelsen i 2011 umiddelbart opstrøms projektområdet ved tværgående landevej (Søvejen). Derudover er der ikke registreret spor af odder på tilgængelige naturdatabaser eller ved kommunens besigtigelser i området.

Det er Horsens Kommunes formodning, at der omkring projektområdet er en stabil bestand af Odder i Gudenåen. Dette baseres på data fra Miljøstyrelsens artsovervågning og fund indberettet på Naturdatabasen frem til i dag, fra andre steder i Gudenåen, med flest indberetninger nedstrøms projektområdet. Samtidig er Gudenåen på strækningen fra Søvejen forbi Vestbirk Vandkraftværk og ud til Mossø omgivet af uforstyrrede naturarealer (moser, enge og skove), som vurderes at være egnede levesteder for odder, idet den foretrækker at leve i uforstyrrede, større sammenhængende naturområder med vandløb eller større søer.

Den eksisterende Gudenå løber gennem projektområdet, og udgør med sin uforstyrrede brinkzone et potentielt yngle- og rasteområde for odder. Dog vurderes Gudenåen indenfor projektområdet ikke at udgøre yngle- og rasteområde af en høj kvalitet af flere årsager. Den opstrømsliggende del af Gudenåen har et så stort fald, at det udgør en spærring for fisk, hvormed fiskefaunaen i denne del af projektområdet er begrænset. Centralt i projektområdet, ligger Vestbirk Vandkraftværk, hvor der er en stor grad af forstyrrelse hele året rundt, dog især i sommerhalvåret, da Gudenåens sejlene gæster har en overgang/passage her. Nedstrøms Vandkraftværket er Gudenåens forløb rettet ud og de omgivende arealer er tørre skovpartier. Denne strækning blev gravet ved Vandkraftsværkets etablering, og de brinknære arealer rummer ikke enge og moser, men udgøres i stedet af tør produktionskov. Det kan ikke udelukkes at der forekommer odder på denne kanallignende strækning af Gudenåen, men den vurderes ikke at være egnet som yngle- og rasteområder. Da odderen foretrækker uforstyrrede områder nær vandløb og søer, som forekommer i stort antal umiddelbart nedstrøms projektområdet, er det kommunens vurdering, at det er langt mere sandsynligt, at odderen yngler og raster umiddelbart nedstrøms projektområdet.

Vest for Gudenåen udgøres projektområdet af tørre skovpartier med et enkelt mindre, skygget vandhul med en meget ringe naturkvalitet. Idet odderen yngler- og raster i huler i uforstyrrede områder nær vandløb og søer, kan det udelukkes, at de tørre skovpartier med et enkelt mindre vandhul beliggende vest for eksisterende Gudenå anvendes til yngle- og rasteområde.

Øst for eksisterende Gudenåen ligger en række svært tilgængelige, og dermed uforstyrrede skovmoser og skyggede vandhuller i de gamle åslyng. Vandhullerne er under tilgroning og har en relativ lav naturkvalitet, med en ubetydelig fiskefauna, grundet den næringspåvirkning årtiers nedfald af blade har forårsaget. De uforstyrrede moser og vandhuller øst for eksisterende Gudenå kan indeholde egnede yngle- og rasteområder for odder, men vurderes dog at være af en lav kvalitet. Dette skyldes, at odderen typisk placerer redehuler nær vandløb og søer med et væsentligt indhold af fisk, fremfor ved skovmoser og vandhuller med en lav naturkvalitet og ringe indhold af fisk.

Anlægsfasen

Projektstrækningen af Gudenåen og omkringliggende naturarealer bliver i en kortere periode på ca. 3-4 måneder påvirket af anlægsarbejdet. Eventuelt forekommende oddere langs Gudenåens projektstrækning vil blive påvirket, da den eksisterende Gudenå i anlægsfasen nedlægges. Oddere er mobile og har et forholdsvis stort territorie – op til 5 km for hunner og 10 km for hanner – hvor de har mange huler, der benyttes til at yngle eller raste. De vil derfor fortrække opstrøms eller nedstrøms projektområdet i anlægsperioden og udnytte andre dele af deres territorie. Da arbejdet kun kommer til at foregå i dagtimerne, vil odderen kunne passere uforstyrret igennem området i aften- og nattetimerne.

Driftsfasen

Ved projektet forlænges Gudenåen med godt 400 m. Når Gudenåens længde øges, reduceres Gudenåens fald, hvorved spærringen, i form af strækning med fald over 10 promille, fjernes. Dermed skabes bedre levebetingelser for de arter af fisk, der er tilknyttet større vandløb. Den ny længere vandløbsstrækning med en god fiskefauna, omgivet af uforstyrret skov og mose, giver gode levebetingelser for odderen. Dermed vil projektet få en positiv indvirkning på potentielle yngle- og rasteområder for odderen.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander har potentielle yngle- og rasteområder i lysåbne vandhuller og overvintrer og tilbringer det/de første leveår på land, som regel områder med træer, hvor den kan skjule sig under nedfaldne grene mm. Den findes typisk i rene vandhuller uden fisk, da den er følsom overfor fiskeprædation.

Det er Horsens Kommunes formodning, at der omkring projektområdet er en stabil bestand af stor vandsalamander i vandhuller langs Gudenåen. Dette baseres på registreringer fra området i 2012 og indberettede fund frem til i dag fra lokaliteter omkring projektområdet.

Selve Gudenåen er, grundet sin bestand af fisk, ikke et egnet som yngle- og raste område for stor vandsalamander. Indenfor projektområdet indskrænkes et vandhul marginalt og to vandhuller nedlægges. Samtidig etableres to vandhuller i den del af Gudenåen, der nedlægges. Alle de berørte vandhuller har ringe naturkvalitet, er næringspåvirkede og ligger i fuld skygge. De vurderes, derfor ikke at udgøre egnede yngle- og rasteområder for stor vandsalamander. De vandhuller, der opstår i den nuværende Gudenå får en størrelse, på over 1000 m² samt sammenhæng med Gudenåen og dermed formentlig også en fiskefauna på sigt. Denne sø forventes derfor heller ikke at få en nævneværdig værdi, som yngle- og rasteområde for stor vandsalamander. Det planlagte projekt vurderes ikke at påvirke potentielle yngle- og rasteområder for stor vandsalamander.

Grøn mosaikguldsmed

Grøn mosaikguldsmed yngler og raster i næringsrige søer og grøfter med bestande af planten krebseklo, hvor guldsmiden lægger sine æg. Grøn mosaikguldsmed er observeret spredt i Horsens Kommune og er bl.a. registreret ca. 2,5 km sydøst for projektområdet i 2019. Der er ikke fundet krebseklo indenfor projektområdet, så den vurderes ikke at være egnet som yngle- eller rastelokalitet for Grøn mosaikguldsmed. Da ingen egnede yngle- og rasteområder berøres af projektet, vurderes det ansøgte projekt at få en neutral effekt på kvaliteten af yngle- og rasteområder for grøn mosaikguldsmed.

Spidssnudet frø

Horsens Kommune har ikke kendskab til fund af spidssnudet frø indenfor projektområdet. Det er Horsens Kommunes formodning, at der omkring projektområdet er en stabil bestand af spidssnudet frø i vandhuller langs Gudenåen. Dette baseres på iagttagelser fra området tilbage i 2012 og indberettede fund frem til i dag fra lokaliteter omkring projektområdet.

Spidssnudet frø har potentielle yngle- og rasteområder i lysåbne vandhuller og søer, der ligger i tilknytning til fugtige områder med lav vegetation, hvor de kan finde føde i nærheden af ynglevandhullerne. Da alle vandhullerne indenfor projektområdet er skyggede og omgivet af skov, er det kommunens vurdering, at disse vandhuller ikke udgør egnede yngle- og rasteområder for spidssnudet frø. Det er derimod sandsynligt, at den nye sø, der opstår i den nuværende Gudenå kan få værdi som yngle- og rasteområde for spidssnudet frø. Den nye sø får en mindre vandgennemstrømning, der sikrer en god vandkvalitet og søen kommer til at ligge delvist lysåbent. Hermed er det sandsynligt, at det nye får en kvalitet, som kan fungere som yngle- og rasteområde for spidssnudet frø. Den ansøgte ændring af vandhuller til vandløb samt indskrænkning af et vandhul, vurderes derfor få en neutral til positiv effekt på potentielle yngle- og rasteområder for spidssnudet frø.

Grøn kølleguldsmed

Grøn kølleguldsmed lever i større vandløb, herunder Gudenåen. Der er gjort fund af grøn kølleguldsmed umiddelbart opstrøms projektområdet. Grøn kølleguldsmed yngler og raster i større vandløb med en god vandløbskvalitet. Det er derfor sandsynligt, at der også forekommer grøn kølleguldsmed i projektområdet.

Retablering af Gudenåen medfører, at Gudenåens længde øges med godt 400 m og at der på en 850 m lang vandløbsstrækning skabes et varieret vandløb med en god strømføring. Herved får vandløbsrestaureringsprojektet en positiv effekt for Gudenåens kvalitet som yngle- og rasteområde for grøn kølleguldsmed.

Markfirben

Markfirben yngler og raster på tørre, lysåbne naturområder. Markfirben er spredt forekommende i den nordvestlige del af Horsens Kommune, med kernebestanden nordvest for projektområdet. Da projektet ikke påvirker eksisterende lysåbne tørre områder, vurderes det ansøgte ikke at påvirke potentielle yngle- og rastesteder for markfirben. Det ansøgte vurderes derfor ikke at påvirke potentielle yngle- og rasteområder for markfirben.

Samlet vurdering vedr. Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Horsens Kommune vurderer således samlet, at projektet kan realiseres uden at:

- Skade arter eller naturtyper som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder.
- Beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter – eller ødelægge de plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Bilag 2 – Vurdering af miljømål jf. Vandområdeplan 2021-2027

Horsens Kommune skal, jf. indsatsbekendtgørelsen*, ved administration af øvrig lovgivning sikre, at miljømål udlagt ved lov om vandplanlægning* for de enkelte vandområder kan bibeholdes eller opnås, i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. Der kan derfor ikke meddeles tilladelse, hvis det planlagte projekt medfører, at et målsat vandområde ikke kan opnå eller bibeholde fastlagt miljømål.

Overfladevandforekomster

Projektet berører vandløbet Gudenåen, der indgår i gældende vandområdeplan 2021- 2027. Gudenåen er ved Vestbirk Vandkraftværk jf. Vandområdeplan 2022-2027 udpeget med en målsætning om en god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Vandområdeplanens vandløb er opdelt i delstrækninger, og projektområdet falder indenfor 2 delstrækninger af Gudenåen. Delstrækning *Gudenå – Vestbirk Campingplads*, længde 2,7 km og delstrækning *Gudenå – Vilholt Mølle – Mossø*, længde 11,05 km. Figur 2 viser, hvor opdelingen mellem de to delstrækninger ligger.

Figur 1. Skærmkort © SDFI. Blå pil angiver projektområdets opdeling i delstrækninger, jf. vandområdeplan 2021-2027.

I tabel 1 nedenfor ses de fastlagte miljømål for de to del-strækninger af Gudenåen. I tabel 2 ses den seneste tilstandsvurdering af vandområdeplanens forskellige kvalitetselementer for de to del-strækninger af Gudenåen indenfor projektområdet. Al data er tilgængeligt på Miljøstyrelsens hjemmeside:

<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3-2022>

Tabel 1. Fastlagte miljømål for delstrækninger af Gudenåen

Vandområde	Miljømål
Gudenå - Vestbirk Campingplads	God kemisk tilstand
	God økologisk tilstand
Gudenå - Vilholt Mølle - Mossø	God kemisk tilstand
	God økologisk tilstand

Tabel 2. Kortlagt tilstand for vandløbets kvalitetselementer, jf. vandområdeplan 2021-2027 og kemiske tilstand for de to delstrækninger.

Delstrækning	Alger	Fisk	Smådyr	Vandplanter	Samlet økologiske tilstand	Kemisk tilstand
Gudenå – Vestbirk Campingplads	Ukendt	Høj økologisk tilstand	Høj økologisk tilstand	Ukendt	Høj økologisk tilstand	Ukendt
Vilholt Mølle – Mossø	God økologisk tilstand	Ukendt	Høj økologisk tilstand	Ringe økologisk tilstand	Ringe økologisk tilstand	Ukendt

Kommunens vurdering

Kemiske tilstand

Idet der ikke tilføres miljøfremmede stoffer, vurderes det planlagte projekt ikke at påvirke vandområdets kemi, og dermed vil det planlagte projekt have en neutral betydning for den kemiske tilstand for de to delstrækninger af Gudenåen.

Samlet økologisk tilstand

Det fremgår at der i dag er høj økologisk tilstand på strækningen i delområdet Gudenå – Vestbirk Campingplads. Dette baseres på målinger på smådyr og på fisk, som begge er kortlagt til en høj økologisk tilstand. Det er imidlertid Horsens Kommunes opfattelse, at den kortlagte tilstande for især fisk ikke afspejler den aktuelle situation for den kortlagte strækning beliggende indenfor projektområdet. Størsteparten af den kortlagte strækning; Gudenå – Vestbirk Campingplads, i alt 2,7 km, ligger en uberørt del af Gudenåen med jævnt fald og stor variation, hvilket giver optimale leveforhold for arter af fisk. De sidste 100 m af denne kortlagte strækning har et fald på op til 24 promille, hvilket er for stort et fald til, at de fleste arter af fisk, og smådyr kan bevæge sig på langs af vandløbet.

Den nedre del af projektområdet er beliggende på strækningen Vilholt Mølle – Mossø, som samlet har fået en ringe økologisk tilstand baseret på kortlægning af vandplanter.

Det er Horsens Kommunes vurdering, at en reduktion af det stejle fald ved Vestbirk Vandkraftværk, og dermed sikring af fri passage gennem Gudenåen for smådyr og fisk, vil medføre, at kvaliteten af Gudenåen som levested for arter af fisk, smådyr, vandplanter øges. Det vurderes, at forholdene for alger vil være uændret. Samlet er det derfor Horsens Kommunes vurdering, at projektet medfører, at den høje økologiske tilstand kan bevares på delstrækning 1, og ikke er til hindrer for eller medvirker til, at der kan opnås en god økologisk tilstand på delstrækning 2.

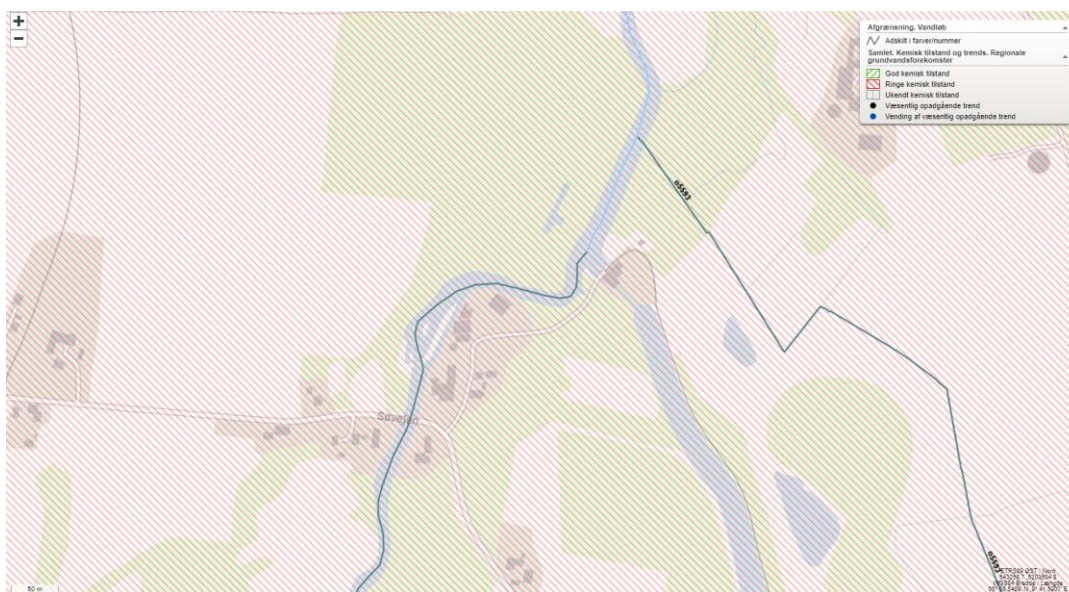
Horsens Kommune vurderer således samlet, at projektet kan realiseres uden at:

- Forringe kvaliteten af nuværende kvalitetselementer med en god økologisk tilstand
- Hindre at kvalitetselementer inden for projektets vandområder ikke kan opnå god økologisk tilstand og høj kemisk tilstand.

Dermed er projektet i overensstemmelse med miljømål udlagt i Vandområdeplan 2021-2027, jf. lov om vandplanlægning. Projektet er også i overensstemmelse med vandområdeplanens indsatsprogram, idet projektet fjerner indsatsen 'fjernelse af fysiske spærringer', spærringen ved Vestbirk Kraftværk.

Grundvandsforekomster

Projektområdet ligger ikke indenfor område udpeget med særlige drikkevandsinteresser. Ifølge vandområdeplan 2021-2027 er de regionale grundvandsforekomster i ringe kemisk tilstand.

Figur 2. Skærmkort Miljøstyrelsens MiljøGIS. Opdelingen af vandløbsstrækningen i del-strækninger er vist, jf. vandområdeplan 2021-2027.

Miljømålet for områdets grundvandsforekomst(er) er i vandområdeplan 2021-2027 fastlagt som god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.

Det ansøgte vurderes at have en neutral effekt på områdets grundvandsforekomst(er) i forhold til både den kvalitative og kvantitative tilstand.

Projektets gennemførelse, vil således ikke være i konflikt med vandområdeplanernes målsætning om en god kvantitativ og kvalitativ tilstand for områdets grundvandsforekomster. Det ansøgte er dermed i overensstemmelse med lov om vandplanlægning.

Samlet vurdering for grundvand

Horsens Kommune vurderer, at det ansøgte projekt er i overensstemmelse med miljømål for grundvandsforekomster udlagt i vandområdeplan 2021-2027 jf. lov om vandplanlægning.

Bilag til Horsens Kommunes afgørelse af, om projektet er omfattet af krav om miljøvurdering (VVM pligt) (myndighedsvurdering)**Dato: 7. februar 2024**

Projektnavn: Miljøvurdering, § 21 screening Vestbirk	Sags nr. 09.40.05-P19-1-23	Sagsbehandler: Jonna Lund
---	-----------------------------------	----------------------------------

Vejledning:

Skemaet indeholder bygherrens anmeldte oplysninger af projektet samt Horsens Kommunes eventuelle bemærkninger til disse oplysninger. Derudover indeholder skemaet felter for de emner, som skal bruges i vurderingen af, om der er VVM-pligt, jf. miljøvurderingslovens bilag 3. Farvekodeforklaring: Farverne " rød, gul, grøn" angiver, hvorvidt det pågældende tema kan antages at kunne medføre, at projektet vurderes at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt. "Rød" angiver en stor sandsynlighed for VVM-pligt og "grøn" en minimal sandsynlighed for VVM-pligt. Hvis feltet er sort, kan spørgsmålet ikke besvares med et ja eller nej, da der skal foretages et skøn af myndigheden.

Felter med Myndighedsvurdering udfyldes i den interne høring af de relevante teams.

A. Basisoplysninger	Anmeldte oplysninger Denne kolonne er udfyldt med ansøgers oplysninger	Myndighedsvurdering	Myndighed /Team
Projektbeskrivelse	Ved Vestbirk vandkraftværk har Gudenåen på en strækning på ca. 150 m et fald på 2,8 m, svarende til 20-25 ‰. Faldet udgør en spærring for fisk og vandløbsfauna. For at sikre passage for fisk og smådyrsfauna, skal faldet udlignes. Dette gøres ved at forlænge Gudenåen med ca. 435 m, hvorved Gudenåens fald reduceres til ca. 3,7 promille. Guden forlænges ved at grave et nyt forløb dels gennem etableret skov og dels ved at forlægge den tilbage i de gamle åslyng, hvor Gudenåen løb før Vestbirk Vandkraftværk blev etableret. De gamle åslyng ligger næsten intakte i skovbunden, men for at kunne anvende dem, skal der fjernes aflejret organisk materiale og ryddes enkelte træer. Dele af de skovpartier, hvor anvendelsen ændres fra skov til vandløb, er fredskov. Ved projektet etableres 8.500 m² nyt vandløb. Der nedlægges 3.640 m² oprindeligt vandløb. Vandløbsarealet øges samlet med 4860 m². Af de 8.500 m² nyt vandløb der etableres, anlægges 944 m² i fredskov. De gamle åslyng er ikke udlagt med fredskovspligt. Der er derimod registreret beskyttet natur (mose og vandhul) i de gamle åslyng. Disse beskyttede naturtyper ændres fra mose og vandhul til beskyttet vandløb. Hvor der etableres ny Gudenå i etableret skov skal der graves jord af. Den afgravede jord fyldes i nuværende Gudenå, hvor åens nye forløb krydser det eksisterende forløb. Der tages løbende ordprøver af afgravet jord, og hvis der konstateres jordforurening i forbindelse med anlægsarbejdet, vil jorden bortskaffes til godkendt modtager. For at sikre adgangsvej for en af lodsejerne, etableres en 143 m lang grusvej (bredde 4 m). Skovvejen etableres i et område, der i dag anvendes til skov og hvor der er udlagt fredskovspligt. Anlægsvejen ligges udenom ældre træer, så der kun fældes yngre træer i forbindelse med etablering af skovvejen. Link til kortudsnit over projektområdet ses her: http://webgis.horsens.local/spatialmap?mapheight=1226&mapwidth=2565&label=&ignorefavorite=true&profile=horsens&selectorgroups=baggrundskort+administration+natur+userthemes-private+bag_init+ejerforhold&layers=theme-dtk_skaermkort_daempet_daf+theme-dyn_natura_2000_distance+theme-dyn_bes_vandloeb_wfs_distance+theme-dyn_bes_naturtyper_wfs_distance+usertheme.swba.ny_adgangsvej_lene_hald+usertheme.swba.nyt_str	Der foretages følgende fysiske ændringer: Projektet omhandler en genslyngning af Gudenåen på en strækning hvor den tidligere har løbet. Der genetableres en ny vandløbsstrækning på 8500 m², og samtidig nedlægges den nuværende strækning på 3640 m². Der graves å-forløb gennem skov og natur. Der fjernes aflejret materiale. Den "gamle" å-strækning fyldes op med jord fra projektet Der anlægges en ny grusvej. Følg linket under ansøgeres beskrivelse for at se placeringen af projektet.	SCREENINGS ANSV/JLU

	g_ved_kraftv_rk+userdrawing.swba.a6050805-16e3-47da-a054-341f0af7e965&opacities=1+1+1+1+1+1&mapext=543102.9699082873+6203579.580985618+544231.8714638359+6204118.014110354&maprotation=		
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på bygherre	Horsens Kommune. Kontaktperson Peter de Santana Eskildsen. Chr M Østergaardsvej 4, 8700 Horsens. pdse@horsens.dk	Horsens Kommune, Teknik og Miljø, Natur og Miljø, Overfladevand, vandløbsteam,	SCREENINGS ANSV/JLU
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på kontaktperson	Se ovenfor	Se ovenfor Mail pdse@horsens.dk	SCREENINGS ANSV/JLU
Projektets adresse, matr.nr. og ejerlav.	12b, 12a, 5z, 1q, 1d, 6f, 6n, 1g, 1i, 1q, 4g, Gammelstrup By, Tønning, 11d, 21d, 19c, 21g, 9n, 38g, Vestbirk By, Østbirk, 2k, Birknæs Gde., Østbirk	Projektet har ikke en egentlig adresse, da det omhandler en vandløbsstrækning af Gudenåen	SCREENINGS ANSV/JLU
Projektet berører følgende kommune eller kommuner (omfatter såvel den eller de kommuner, som projektet er placeret i, som den eller de kommuner, hvis miljø kan tænkes påvirket af projektet)	Horsens Kommune	Projektet gennemføres i Horsens Kommune. Det vurderes ikke at ville påvirke omkringliggende kommuner.	SCREENINGS ANSV/JLU
Oversigtskort i målestok 1:50.000 – Målestok angives.	 1:50.000. Blå streg genskabt Gudenå. Orange streg grusvej.	Projektet er placeret i den vestlige ende af Horsens Kommune, øst for Brædstrup og nord for Vestbirk.	SCREENINGS ANSV/JLU

Kortbilag i målestok 1:10.000 eller 1:5.000 med indtegning af anlægget og projektet (vedlægges dog ikke for strækningsanlæg)	 1:10.000. Blå streg genskabt Gudenå. Orange streg grusvej.	Projektets start er placeret tæt ved Søvejen 62, 8752 Østbirk og slutter ved arealer der tilhører Birknæsvej 7a, 8752 Østbirk. En del af strækningen er offentlig ejet. Projektet passerer få bygninger, herunder Vestbirk Vandkraftværk, men vil ellers primært berøre arealer.	SCREENINGS ANSV/JLU
---	--	--	----------------------------

B. Forholdet til VVM reglerne	Ja	Nej	Bemærkning	Myndighedsvurdering	Myndighed
Er projektet opført på bilag 1 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM).		x	Hvis Ja, er der obligatorisk VVM-pligt		SCREENINGS ANSV/JLU
Er projektet opført på bilag 2 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM).	x		Angiv punktet på bilag 2: 1d: Nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse. 10f: Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb.	Det er sammen med ansøger vurderet at projektet er omfattet af de to punkter som er nævnt af ansøger. Det er vurderet om projektet kunne være omfattet af andre punkter på bilag 2, men her det er vurderet at projektet kun skal screenes for de forhold og konsekvenser, som selve projektet afføder, og dermed ikke for forhold som gennemføres som en konsekvens af anden lovgivning.	SCREENINGS ANSV/JLU

C. Projektets karakteristika	Anmeldte oplysninger	Myndigheds-vurdering	Myndighed/ Team
1. Hvis bygherren ikke er ejer af de arealer, som projektet omfatter angives navn og adresse på de eller den pågældende ejer, matr.nr. og ejerlav	12b, Gammelstrup By, Tønning 12a, Gammelstrup By, Tønning 5z, Gammelstrup By, Tønning 1q, Gammelstrup By, Tønning 1i, Gammelstrup By, Tønning 1d, Gammelstrup By, Tønning 6f, Gammelstrup By, Tønning 1q, Gammelstrup By, Tønning	Ansøger havde indsendt oplysninger om matrikelnummer med navn og adresse, som det fremgår af beskrivelsen af punktet. Det er dog vurderet at navn og adresse ikke bør fremgå,	SCREENINGS ANSV/JLU

	• 6n, Gammelstrup By, Tønning • 1g, Gammelstrup By, Tønning • 4g, Gammelstrup By, Tønning • 2k, Birknæs Gde., Østbirk • 11d, Vestbirk By, Østbirk • 21d, Vestbirk By, Østbirk • 19c, Vestbirk By, Østbirk • 21g, Vestbirk By, Østbirk • 9n, Vestbirk By, Østbirk • 38g, Vestbirk By, Østbirk	og derfor er de fjernet under ansøgers oplysninger. Det er vurderet at ansøger har oplyst de korrekte oplysninger. Listen er derfor brugt som grundlag for en partshøring efter forvaltningsloven.	
Arealanvendelse efter projektets realisering • Det fremtidige samlede bebyggede areal i m² • Det fremtidige samlede befæstede areal i m² • Nye arealer, som befæstes ved projektet i m²	Der befæstes og bebygges ingen arealer	Der skal ikke opføres bygninger eller ske ændringer af befæstede arealer. Der etableres en ny grusvej.	SCREENINGS ANSV/JLU
3. Projektets areal og volumenmæssige udformning • Er der behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektet og i givet fald hvor meget i m • Projektets samlede grundareal angivet i ha eller m² • Projektets bebyggede areal i m² • Projektets nye befæstede areal i m² • Projektets samlede bygningsmasse i m³ • Projektets maksimale bygningshøjde i m • Beskrivelse af omfanget af eventuelle nedrivningsarbejder i forbindelse med projektet	Nej, der er ikke behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektet Genskabt Gudenå: 8500 m² Vej: 143 m x 4 m = 572 m² I alt: 9.072 m² Der skal ikke bygges i projektet Der er ingen bygningsmasse Der skal ikke nedrives dele som en konsekvens af projektet.	Ingen bemærkninger	SPILDEVAND/LNIEL
		Ingen bemærkninger	GRUNDVAND/GBJ
		Ingen bemærkninger	PLAN/JN
		Det er ændret anvendelse at fylde eksisterende Gudenå op med jord, så det kræver landzonetilladelse. Byggeplads/arbejdsarealer, oplag af jord og andre materialer over 6 uger kræver landzonetilladelse. Udgravning til ny Gudenå kræver også landzonetilladelse, ændret anvendelse.	BYG/AHBL
		Ingen bemærkninger	AFFALD/TEHBR
		Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ALJA
4. Projektets behov for råstoffer i anlægsperioden • Råstofforbrug i anlægsperioden på type og mængde: • Vand- mængde i anlægsperioden • Affaldstype og mængder i anlægsperioden • Spildevand til renseanlæg i anlægsperioden	Der kan være behov for at tilføre grus og stenmaterialer, således at nuværende Gudenå kan afproppes med et stabilt materiale og stensikring af erosionsudsatte lokaliteter. Ligeledes tilføres grus og sten som nyt bundsubstrat /gydebanker i Gudenåen. Der anvendes i alt 3.000 m³ sten og 2.500 m³ gydegrus. Der forbruges ikke vand i anlægsperioden Der udledes ikke spildevand til rensningsanlæg eller Gudenå i anlægsperioden.	Ingen bemærkninger	JORD/HAT
		Ingen bemærkninger	SPILDEVAND/LNIEL
		Ingen bemærkninger	GRUNDVAND/GBJ
		Ingen bemærkninger	AFFALD/TEHBR
		Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ALJA

- Spildevand med direkte udledning til vandløb, søer, hav i anlægsperioden - Håndtering af regnvand i anlægsperioden - Anlægsperioden angivet som mm/åå – mm/åå	Evt. oplag af grus og jord anbringes således, at der ikke bliver fare for udskylning af regnvand i Gudenåen. Anlægsperioden 1 mdr. i 2024		
5. Projektets kapacitet for så vidt angår flow ind og ud samt angivelse af placering og opbevaring på kortbilag af råstoffet/produktet i driftsfasen: - Råstoffer – type og mængde i driftsfasen - Mellemprodukter – type og mængde i driftsfasen - Færdigvarer – type og mængde i driftsfasen - Vand – mængde i driftsfasen	Der tilføres 3000 m³ sten og 2.500 m³ gydegrus i anlægsfasen. Der produceres ikke mellemprodukter eller færdigvarer. Der anvendes ikke vand i anlægsfasen. Der bliver behov for midlertidig opbevaring af sten og grus, anslået varighed 1 uge. Disse anbringes på åbne p-arealer ved Vestbirk Vandkraftværk. Se kortklip her: 	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
		Ingen bemærkninger	GRUNDVAND/GBJ
6. Affaldstype og årlige mængder, som følge af projektet i driftsfasen: - Farligt affald: - Andet affald: - Spildevand til renseanlæg: - Spildevand med direkte udledning til vandløb, sø, hav: - Håndtering af regnvand:	Der vil eventuelt blive overskud af jord. Overskudsjorden stammer fra afgravning til Gudenåens nye tracé primært vest for nuværende Gudenå. Hvis der genereres overskudsjord, vil der blive udarbejdet jordprøver og overskudsjorden vil blive afleveret til godkendt modtager. I forbindelse med projektet vil der blive udarbejdet jordprøver og overskudsjorden vil blive afleveret til godkendt modtager. Der vil i øvrigt ikke blive produceret affald i projektet. Der udledes ikke spildevand som en konsekvens af projektet. I forbindelse med udgravning bliver det sikret at materiale ikke skyller nedstrøms I driftsfasen vil regnvand blive afledt til Gudenåen som i dag. Der vil ske en ændring i hvorledes overfladevand strømmer til Gudenåen, idet at Gudenåens placering i området ændres. Dette vil dog ikke medføre konsekvenser for omkringliggende ejendomme, idet at området omkring nuværende og fremtidig Gudenå ligger hen i naturområder. Der vil ikke blive afkoblet dræn i forbindelse med omlægningen	Ingen bemærkninger	AFFALD/TEHBR
		Ingen bemærkninger	GRUNDVAND/GBJ
		Ingen bemærkninger	JORD/HAT
		Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
		Ingen bemærkninger	SPILEDEVAND/LNIEL

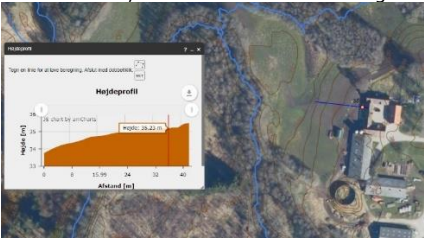
C. Projektets karakteristika (fortsat)	Ja	Nej	Anmelders oplysninger	Myndighedsvurdering	Myndighed/Team
7. Forudsætter projektet etablering af selvstændig vandforsyning?		x	Der skal ikke anvendes vand i projektet	Ingen bemærkninger	GRUNDVAND/GBJ

8. Er projektet eller dele af anlægget omfattet af standardvilkår? Se Miljøstyrelsens hjemmeside http://mst.dk		x	Der er ikke udarbejdet standardvilkår for dele af projektet.	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
9. Vil projektet kunne overholde alle de angivne standardvilkår?	x		Ikke relevant	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
10. Er projektet eller dele af projektet omfattet af BREF-dokumenter? Se Miljøstyrelsens hjemmeside http://mst.dk		x	Projektet er ikke omfattet af BREF dokumenter	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
11. Vil anlægget kunne overholde de angivne BREF-dokumenter?			Ikke relevant	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
12. Er projektet eller dele af projektet omfattet af BAT-konklusioner? Se Miljøstyrelsens hjemmeside http://mst.dk		x	Projektet er ikke omfattet af BAT konklusioner	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
13. Vil projektet kunne overholde de angivne BAT-konklusioner?	x		Ikke relevant	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
14. Er projektet omfattet af en eller flere af Miljøstyrelsens vejledninger eller bekendtgørelser om støj eller eventuelt lokalt fastsatte støjgrænser? Se Miljøstyrelsens hjemmeside http://mst.dk		x	Projektet gennemføres i et område i det åbne land. Arbejdet udføres i dagtimerne, og vil primært omhandle gravearbejde og transport med lastbiler. Projektet er ikke omfattet af Miljøstyrelsens vejledninger eller bekendtgørelse om støj.	Projektet er omfattet af Horsens Kommunes regulativer for visse miljøforhold ved bygge- og anlægsarbejder i Horsens Kommune og skal overholde de støjgrænser som er opført her i.	INDUSTRI/ ALJA
15. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de eventuelt lokalt fastsatte vejledende grænseværdier for støj og vibrationer? Se ovenfor	x		Der er ikke fastsat lokale vejledende grænseværdier.	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
16. Vil det samlede projekt, når anlægsarbejdet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for støj og vibrationer? Se ovenfor.	x		Der vil ikke være støj og vibrationer fra projektet i driftsfasen.	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
17. Er projektet omfattet af Miljøstyrelsens vejledninger, regler og bekendtgørelser om luftforurening? Se Miljøstyrelsens hjemmeside http://mst.dk		x	Der skal anvendes brændstof til gravearbejde og transport af materialer som kan give anledning til luftforurening. Der vil derudover ikke være luftforurening fra projektet. Det vurderes ikke at projektet er omfattet af Miljøstyrelsens vejledninger, regler og bekendtgørelser om luftforurening	Ingen bemærkninger	TRAFIK/SBSM
18. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening? 19. Vil det samlede projekt, når anlægsarbejdet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening? Se ovenfor. Såfremt der allerede foreligger oplysninger om de indvirkninger, projektet kan forventes at få på miljøet som følge af den forventede luftforurening, medsendes disse oplysninger? Se ovenfor.	x		Ikke relevant, se ovenfor	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
19. Vil det samlede projekt, når anlægsarbejdet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening? Se ovenfor. Såfremt der allerede foreligger oplysninger om de indvirkninger, projektet kan forventes at få på miljøet som følge af den forventede luftforurening, medsendes disse oplysninger.	x		Ikke relevant, se ovenfor	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
20. Vil projektet give anledning til støvgener eller øgede støvgener - I anlægsperioden? - I driftsfasen?		x	Der vil kunne opstå støv som følge af håndtering af sten og grus. Det vurderes dog på grund af afstanden til de	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA

			omkringboende ikke at kunne påvirke de omkringboende		
21. Vil projektet give anledning til lugtgener eller øgede lugtgener - I anlægsperioden? - I driftsfasen?		x	Projektet giver ikke anledning til lugt, hverken i etablerings- eller driftsfasen	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
22. Vil anlægget som følge af projektet have behov for belysning som i aften og nattetimer vil kunne oplyse naboarealer og omgivelserne. - I anlægsperioden? - I driftsfasen?		x	Der skal ikke etableres belysning i anlægs- eller driftsfasen	Ingen bemærkninger	BYG/AHBL
23. Er anlægget omfattet af risikobekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større ulykke med farlige stoffer p.t. nr. 372 af 25. april 2016? Se hjemmesiden https://www.retsinformation.dk		x	Der er tale om et mindre projekt, hvor der ikke håndteres kemikalier.	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA

C. Projektets placering (fortsat)	J a	Ne j	Anmeldte oplysninger	Myndighedsvurdering	Myndighed/ Team
24. Kan projektet rummes inden for lokalplanens generelle formål? Se http://kort.plansystem.dk/searchlist.html	x		Der er ingen lokalplan for området, da dette er et område i det åbne land.	Ingen bemærkninger Projektet kræver måske landzonetilladelse, se pkt. 3	BYG/AHBL
				Ingen bemærkninger	PLAN/JN
25. Forudsætter projektet dispensation fra gældende bygge- og beskyttelseslinjer? Se Danmarks Miljøportal http://arealinformation.miljoeportal.dk/distribution/			Området er beliggende indenfor åbeskyttelses-linjen. Men projektet er undtaget, da der bliver meddelt tilladelse til projektet jf. vandløbslovens § 37	Ingen bemærkninger	NATUR/SWBA
26. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer?		x	Der køres ad udmatrikuleret adgangsvej gennem Søvejen 53 ind til Vestbirk vandkraftværk og til arealer vest for Gudenåen. Denne kørsel medfører ikke en begrænsning i anvendelsen af naboarealer.		SCREENINGS ANSV/JLU
27. Vil projektet kunne udgøre en hindring for anvendelsen af udlagte råstofområder? Se Danmarks Miljøportal http://arealinformation.miljoeportal.dk/distribution/		x	Nej. Ifølge den glædede råstofplan er området ikke udpeget til indvinding af råstoffer, og der er ca. 1 km til et tidligere indvindingsområde og ca. 1,2 km til et område (Vestbirk Ø) med indvinding af sand, grus og sten	Ingen bemærkninger	PLAN/JN
28. Er projektet tænkt placeret inden for kystnærhedszonen? Se Danmarks Miljøportal http://arealinformation.miljoeportal.dk/distribution/		x	Området ligger inde i landet og langt fra kysten	Området ligger ikke i kystnærhedszone	PLAN/JN
29. Forudsætter projektet rydning af skov? (Skov er et bevokset areal med træer, som danner eller indenfor et rimeligt tidsrum ville danne sluttet skov af højstammede træer, og arealet er større end ½ ha og mere end 20 m bredt.)	x		I forbindelse med, at Gudenåen føres vest for nuværende Gudenå, krydser Gudenå og anlægges forbi Vestbirk Vandkraftværk, skal der ryddes en yngre skov. En mindre del af disse skovpartier er udlagt med fredskovspligt. Miljøstyrelsen søges derfor om tilladelse efter § 10, stk 1 nr. 4 i skovloven til ændret anvendelse af skov til vandløb.	Ingen bemærkninger	FRILUFT/BRI
30. Vil projektet være i strid med eller til hinder for realiseringen af en rejst fredningssag? Se Danmarks Miljøportal http://arealinformation.miljoeportal.dk/distribution/		x	Nej. Der er ingen fredninger i projektområdet.	Ingen bemærkninger	FRILUFT/BRI

31. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste beskyttede naturtype i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3? Se Danmarks Miljøportal http://arealinformation.miljoeportal.dk/distribution/			0 m. De gamle åslyng er i dag mose og vandhul. Ved genslyngningen føres de gamle åslyng tilbage til at være vandløb. Der sker dermed en ændring i naturtypen fra mose og sø til vandløb. Idet at områderne fortsat forbliver § 3 beskyttede, og at naturtypen føres tilbage til dens oprindelige type, er det bygherres vurdering, at det ansøgte kan gennemføres.	Horsens Kommune, § 3 myndighed udarbejder § 3 disp. til det planlagte projekt. Det forventes, at der kan meddeles § 3 dispensation.	NATUR/SWBA
32. Er der forekomst af beskyttede arter og i givet fald hvilke? Se Danmarks Miljøportal http://arealinformation.miljoeportal.dk/distribution/	x		Der er flagermus og odder i området, som begge er arter på habitatdirektivets bilag IV. Der yngler og raster flagermus i træer omkring projektområdet. Projektområdet er visuelt gennemgået og det er konstateret, at de træer, der skal fældes, alle er yngre træer uden synlige hulheder, grenbrud og sprækker. Der er en god bestand af oddere i Gudenåsystemet. Der nedlægges en kanaliseret, gravet strækning Gudenå og genoprettes Gudenå i gamle slyngninger. Herved skabes der netto ca. 450 m nyt vandløb og odderen får med projektet både bedre fysiske levebetingelser, og idet at projektet sikrer, at bl.a. fisk har fri passage omkring Vestbirk Vandkraftværk, er det forventet, at bestanden af fisk i Gudenåen forbedres. Herved får odderen bedre levebetingelser.	Ingen bemærkninger	NATUR/SWBA
33. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste fredede område. Se Danmarks Miljøportal http://arealinformation.miljoeportal.dk/distribution/			1,2 km. Fredning af træer i Træden. Projektet er lokalt og påvirker ikke ind i fredningen.	Nærmeste fredning er en deklara-tions-fredning på matr 12af Vestbirk By, Østbirk Denne fredning omhandler reetablering af landskabet efter råstofindvinding. Reetableringen har fundet sted, så fredningen giver ingen bemærkninger	FRILUFT/BRI
34. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-områder, habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder). Se Danmarks Miljøportal http://arealinformation.miljoeportal.dk/distribution/			4,2 km til Natura 2000 område nedstrøms, Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå. Idet projektet er lokalt, og der ikke sker en ændret afvanding, påvirker projektet ikke ind i Natura 2000 området.	<u>Natura 2000</u> Projektområdet ligger ca. 4,2 km fra nærmeste Natura 2000 område, som er Natura 2000 område nr. 52 (Habitatområde H48, Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenåen og fuglebeskyttelsesområde F33, Salten Langsø og F35, Mossø). Udpegningsgrundlaget for området fremgår af Miljøstyrelsens hjemmeside: https://mst.dk/natur-vand/natur/natura-2000/natura-2000-omraaderne/udpegningsgrundlag/ Se separat vedlagt habitatvurdering.	NATUR/SWBA
35. Vil projektet medføre påvirkninger af overfladevand eller grundvand, f.eks. i form af udledninger til eller fysiske ændringer af vandområder eller grundvandsforekomster?		x	Projektet påvirker forløbet af Gudenåen. Idet projektet skaber bedre forhold for fisk og smådyr, og det tilrettelægges således at der sker mindst mulig udvaskning af sand, næringsstoffer mm til vandet i Gudenåen, vurderes projektet at være i overensstemmelse med lov om vandplanlægning	Ingen bemærkninger Ingen bemærkninger Ingen bemærkninger	NATUR/SWBA GRUNDVAND/GBJ SPILDEVAND/LNIE L
36. Er projektet placeret i et område med særlige drikkevandinteresser? Se Danmarks Miljøportal		x	Projektområdet ligger ikke indenfor område udpeget med særlige drikkevandsinteresser. Samtidig medfører projektet ikke en øget udvaskning af næringsstoffer.	Ingen bemærkninger	GRUNDVAND/GBJ

http://arealinformation.miljoeportal.dk/distribution/			Dermed vurderes det at der ikke vil være en negativ påvirkning af grundvandet.		
37. Er projektet placeret i et område med registreret forurening? Se Danmarks Miljøportal http://arealinformation.miljoeportal.dk/distribution/		x	Der er ikke kortlagt jordforurening i området.	Ingen bemærkninger	JORD/HAT
38. Er projektet placeret i et område, der i kommuneplanen er udpeget som område med risiko for oversvømmelse. Se Danmarks Miljøportal http://arealinformation.miljoeportal.dk/distribution/	x		Der er udpeget områder langs Guden som områder med risiko, dette er dog ikke tilfældet indenfor projektområdet. Projektet vil ikke medføre ændringer i vandføringskapacitet mv. og vil derfor ikke medføre øget risiko for oversvømmelse.	Jeg er ikke helt enig i den røde tekst, da genslyngningerne vil øge vandmodstanden og dermed den generelle vandstand i området (jf. oversvømmelseskort). Dog er det vurderingen, at risiko (forstået som skadesværdi) ikke vil øges, da materielle værdier ikke påvirkes. Ejendom tættest på genslyngningerne ved kraftværket ligger med sokkelkote ca. 35,4 meter DVR90, men det er ikke vurderingen: Koten beregnet for vinter median maksimum efter projektet, som er den højeste værdi ud fra de karakteristiske afstrømninger, er ud fra ejendommen beliggende i kote = 33,6 meter. Før restaureringen er vandstanden i åen samme sted i ca. kote = 33,0 meter. Vandstanden ved høj vandføring vil således stige efter projektgennemførelse med maks. 0,6 meter. Ved en beregnet 100-årshændelse for oversvømmelse i vandløb (jf. KP), er koten samme sted ca. 34,5 meter. Denne kote vil i worstcase stige med 0,6 meter til kote = 35,1 meter, som stadig er mindre end sokkelkoten på 35,4 meter på stuehuset (obs! Sokkelkote for lade = 35,2 meter):	KLIMA (VAND)/JPJA

					
39. Er projektet placeret i et område, der, jf. oversvømmelsesloven, er udpeget som risikoområde for oversvømmelse? Se hjemmesiden https://www.retsinformation.dk			Projektet ligger ikke indenfor et område som er omfattet af oversvømmelsesloven. Det nærmeste registrerede område er ved Juelsminde	Ikke relevant	KLIMA (VAND)/JPJA
40. Er der andre lignende anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte må forventes at kunne medføre en øget samlet påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)?			Der arbejdes sideløbende med fjernelse af spærring i Bredvad Sø. I det hverken dette projekt eller Bredvad Sø projektet medfører en påvirkning af miljøet udenfor projektområdet, vurderer bygherre, at de to projekter ikke kumulativt påvirker omkringliggende miljø	Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
				Ingen bemærkninger	PLAN/JN
				Ingen bemærkninger	TRAFIK/SBSM
				Ingen bemærkninger	SPIDEVAND/LNIE L
				Ingen bemærkninger	GRUNDEVAND/GBJ
41. Vil den forventede miljøpåvirkning kunne berøre nabolande?			Projektet gennemføres i Danmark, i et lokalt område i Horsens. Der vil derfor ikke ske påvirkning af nabolande	Ingen bemærkninger	SCREENINGS ANSV/JLU
42. En beskrivelse af de tilpasninger, ansøger har foretaget af projektet inden ansøgningen blev indsendt og de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge, begrænse eller kompensere for væsentlige skadelige virkninger for miljøet?			Der henvises til projektansøgningen. Det har i projektbeskrivelsen ikke været nødvendigt at indføre tilpasninger for at begrænse væsentlige skadelige virkninger på miljøet.	Der er tale om et simpelt projekt, som primært omhandler entreprenørarbejde i form af udgravning af nyt vandløbsstrace på en del strækning, samt genskabelse af det oprindelige vandløbsforløb. Der vil i projektet være transport af materialer. For at minimere gener i området vil arbejdet blive udført i dagtimerne og indenfor en kort periode. Forebyggende foranstaltninger som er nødvendige at gennemføre, er primært sikring af udvaskning af materialer og næringsstoffer i forbindelse med arbejdet. Derudover etableres der som en del af projektet en grusvej, som skal sikre at en lodsejer fortsat har adgang til sine arealer.	SCREENINGS ANSV/JLU
43. Undertegnede erklærer herved på tro og love rigtigheden af ovenstående oplysninger	Dato: 21-11-2023		Underskrift Bygherre/anmelder: Peter De Santana Eskildsen		

D. Myndighedsscreening						
Projektets miljøpåvirkninger	Ikke relevant	Ja	Nej	Bør undersøges	Bemærkning Denne kolonne skal udfyldes i den interne høring.	Myndighed/Team Husk initialer
Kan projektets omfang give anledning til væsentlige miljøpåvirkninger					Ingen bemærkninger	PLAN/JN
	x				Ikke relevant	INDUSTRI/ ALJA
					Ingen bemærkninger	KLIMA(VAND)/JPJA
					Ingen bemærkning	KLIMA (CO ₂)/ECHR
Husk at en væsentlig påvirkning også kan være positiv, og være en begrundelse for at fremme projektet		X			Projektet giver anledning til en positiv effekt på Gudenåen, idet at en spærring for fisk og smådyr borttages, og Gudenåen dermed gøres til et	NATUR/SWBA

Hvis man gør opmærksom på at der er en påvirkning indenfor et område, skal de nederste felter udfyldes. Der skal skrives noget som den screeningsansvarlige kan skrive ind i afgørelsen.				levested for alle de arter af dyr, der er tilknyttet vandløb i den størrelsesorden. Ændringen vurderes at være væsentlig positiv.	
				Ingen bemærkninger	SPILDEVAND/LNIEL
		x		Ingen bemærkninger	GRUNDVAND/GBJ
		x	x	Det er ændret anvendelse at fylde eksisterende Gudenå op med jord, så det kræver landzonetilladelse. Byggeplads/arbejdsarealer, oplag af jord og andre materialer over 6 uger kræver landzonetilladelse. Udgravning til ny Gudenå kræver også landzonetilladelse, ændret anvendelse.	BYG/AHBL
		X		Ingen bemærkninger	TRAFIK/SBBSM
Der skal især skrives noget, hvis der er en påvirkning, men hvor det vurderes at der IKKE er en miljøpåvirkning som udløser miljøkonsekvensvurdering.		x		Ingen bemærkninger	JORD/HAT
		X		Der sker overordnet en forbedring af de naturmæssige forhold. Det vurderes ikke at der overordnet set er en negativ påvirkning af mulighederne for landbrugsdriften i området.	LANDBRUG/JLU
		X		Ingen bemærkninger	AFFALD/TEHBR
				Ingen bemærkninger	SPILDEVAND/LNIEL
	x			Ikke relevant	INDUSTRI/ ALJA
Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger i: • Anlægsfasen • Driftsfasen				Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
				Ingen bemærkninger	SPILDEVAND/LNIEL
				Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
				Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
				Ingen bemærkninger	INDUSTRI/ ALJA
Indebærer projektet brugen af naturressourcer eller særlige jordarealer		x		Der inddrages fredskov, når det nye vandløb flyttes. Dette vurderes ikke at være en væsentlig inddragelse af særlige jordarealer.	NATUR/SWBA
				Landbrugsdriften i områdets påvirkes ikke, idet den nye vandløbsstrækning ikke etableres på intensivt, dyrkede marker da naboarealerne enten er udlagt til fredskov eller til permanent græs.	LANDBRUG/JLU
		x		Ingen bemærkninger	GRUNDVAND/GBJ
				Det ændrede å-forløb medfører ændringer i støttemuligheder, idet det nye å-forløb medfører ændrede muligheder. Det er Landbrugsstyrelsen som er myndighed på dette.	SCREENINGS ANSV/JLU
				Ingen bemærkninger	SCREENINGS ANSV/JLU
Indebærer projektet risiko for større ulykker og/eller katastrofer, herunder sådanne som forårsages af klimaændringer	x			Ikke relevant	INDUSTRI/ ALJA
				Ingen bemærkninger	PLAN/JN
				Ingen bemærkninger	KLIMA (VAND)/JPJA
				Ingen bemærkninger	KLIMA (VAND)/JPJA
				Ingen bemærkninger	KLIMA (VAND)/JPJA
Indebærer projektet risiko for menneskers sundhed				Ingen bemærkninger	PLAN/JN
	x			Ikke relevant	INDUSTRI/ ALJA
		x		Ingen bemærkninger	GRUNDVAND/GBJ
		x		Ingen bemærkninger	(JORD, når JA i pkt. 37)
				Ingen bemærkninger	KLIMA (VAND)/JPJA
Indebærer projektet en væsentlig udledning af drivhusgasser				Ingen bemærkninger	KLIMA (VAND)/JPJA
				Projektet vurderes ikke at kunne påvirke menneskers sundhed	SCREENINGS ANSV/JLU
				Nej.	KLIMA (CO ₂)/ECHR
				Projektet placeres i Horsens Kommune og dermed uden for Vadehavsområdet.	SCREENINGS- ANSV/JLU
				Nej, projektet er ikke i strid med eller til hinder for etablering af reservat eller naturpark	NATUR/SWBA
Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker		X		Nej, projektet er ikke i strid med eller til hinder for etablering af reservat eller naturpark	NATUR/SWBA
Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder		X		Ja projektet indebærer en påvirkning af sårbare vådområder, idet projektet forbedrer tilstanden af Gudenåen og omkringliggende søer.	NATUR/SWBA
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede naturområder • Nationalt • Internationalt		X		Ja projektet påvirker beskyttet natur. Idet at projektet restaurerer beskyttet vandløb og genskaber den naturlige hydrologi i området, vurderes påvirkningen alene at være positiv.	NATUR/SWBA
Forventes området at rumme beskyttede arter efter habitatdirektivets bilag IV		X		Ja området forventes at rumme bilag IV arterne; arter af flagermus og odder. Projektet forventes at få neutral effekt på arter af flagermus og en positiv effekt på odder, idet kvaliteten af odderens levested forbedres.	NATUR/SWBA

Forventes området at rumme danske rødlistearter		X			Ja projektområdet rummer arter fra den danske rødliste såsom odder, vandstær, isfugl og bjergvipstjert, der er arter tilknyttet vandløb og de vandløbsnære arealer. Idet restaureringsprojektet forbedrer naturkvaliteten i Gudenåen, vil det ansøgte skabe bedre levebetingelser for de rødlistede arter.	NATUR/SWBA
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet i forhold til • Overfladevand • Grundvand • Naturområder • Boligområder (støj/lys og luft)			x		Projektet er neutralt i forhold til fastsatte miljøkvalitetsnormer i forhold til naturområder og overfladevand.	NATUR/SWBA
			x		Ingen bemærkninger	GRUNDVAND/GBJ
					Ingen bemærkninger	SPILDEVAND/LNIEL
	x				Ikke relevant	INDUSTRI/ ALJA
					Ingen bemærkninger	PLAN/JN
			x		Ingen bemærkninger	BYG/ AHBL
			x		Landbrugsdriften i områdets påvirkes ikke, idet den nye vandløbsstrækning ikke etableres på intensivt, dyrkede marker da naboarealerne enten er udlagt til fredskov eller til permanent græs.	LANDBRUG/JLU
					Når der etableres en ny vandløbsstrækning, og nedlægges en vil forholdene omkring støtte ændre sig. Der bliver pålagt krav om 3-meter bræmmer på den nye strækning. Der kan være andre støtteforhold som ændrer sig. Dette bør inddrages i vurderingen af projektet omkostninger for lodsejer. Bemærk at lodsejer skal selv kontakte Landbrugsstyrelsen for at få tilrettet registreringen i forhold til markerne.	
Er området, hvor projektet tænkes placeret, sårbart overfor den forventede miljøpåvirkning					Nej, det planlagte placeres ikke i et område, der er sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning, idet at området ikke huser specielle naturtyper eller arter.	NATUR/SWBA
	x				Ikke relevant	INDUSTRI/ ALJA
						LANDBRUG/
Tænkes projektet etableret i et tæt befolkede område					Nej, projektet der skal gennemføres ligger i landzone.	PLAN/JN
Kan projektet påvirke historiske, kulturelle, arkæologiske, æstetiske eller geologiske landskabstræk.		x			Det ansøgte påvirker historiske landskabstræk positivt, idet gamle genslyninger i Gudenåen reetableres.	FRILUFT/BRI
					Der er udpeget værdifuldt kulturmiljø i området og der bliver spurgt til om I har været i kontakt med Horsens Kommunes interne gruppe, der varetager de værdifulde kulturmiljøer	HORSENS MUSEUM/MUSSLJ
		x			Det fremtidige åforløb berører et værdifuldt kulturmiljøer. Der er foreslået skovrejsning på den del af Gudenåen, som erstattes. Det er imidlertid en forudsætning for oplevelsen af kulturmiljøer, at landskabet omkring ikke bliver tæt skov, hvor Plan og By ikke kan anbefale tæt skovrejsning, men snarere en mere lysåben natur. Projekter ligger samtidig inden for et område, som i Kommuneplanen er udpeget til geologisk interesseområde med specifik geologisk bevaringsværdi. Landskabets dannelsesformer understøtter tilblivelsen af kulturmiljøet, hvorfor projektet skal sikre, at de geologiske landskabsformer og deres indbyrdes overgange og sammenhænge ikke ændres dog under forudsætning af, at å-projektet gennemføres. Landskabets delvise åbne karakter bidrager ind i et varieret istidslandskab og bør derfor fortsat fremstå varieret og uden ny slørende beplantning.	PLAN/KLB
Miljøpåvirkningernes omfang (Geografisk område og omfanget af personer, der berøres)					Ved projektet nedlægges en eksisterende lige strækning på ca. 480 m af Gudenåen, og der genetableres en slynget vandløbsstrækning på ca. 990 meter. Der etableres således netto 410 m vandløb og ca. 142 m grusvej. Projektet berører i alt 8 ejendomme i området.	SCREENINGS ANSV/JLU

				Det vurderes at der er ud over Horsens Kommune er 3 berørte myndigheder (Miljøstyrelsen, Fiskeristyrelsen og Landbrugsstyrelsen).	
	x			Ikke relevant	INDUSTRI/ ALJA
Miljøpåvirkningens grænseoverskridende karakter			x	Projektet er lokalt og medfører ikke overskridelse af landegrænser	SCREENINGS-ANSV/JLU
Miljøpåvirkningsgrad og -kompleksitet			x	Der er tale om et mindre lokalt projekt, som medfører gravearbejde og etablering af en mindre grusvej, men som ellers ikke indeholder komplekse installationer.	ALLE/SCREENINGSANSV/JLU

E. Miljøpåvirkningens sandsynlighed	Bemærkning. Denne kolonne skal udfyldes i den interne høring, husk initialer.				Myndighed/Team
Varighed	Projektet vil blive gennemført hen over en sommer.				SCREENINGSANSV/JLU
Hyppighed	Projektet gennemføres hen over en sommer, og skal ikke gentages.				SCREENINGSANSV/JLU
Reversibilitet	Når projektet er gennemført, vil Gudenåen løbe i det gamle å-løb. Der vil være muligt efterfølgende at genskabe før-situationen, men det er ikke ønskeligt, da projektet i sig selv omhandler en forbedring af den nuværende tilstand.				SCREENINGSANSV/JLU

F. Myndighedens konklusion	Ja	Nej	Bemærkning. Dette skema udfyldes af screeningsansvarlig	Myndighed/Team
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det anmeldte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at det er omfattet af krav om miljøvurdering (VVM-pligtigt)		x	Horsens Kommune har i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) gennemført en screening for, om planens påvirkning af miljøet har en karakter og et omfang, der kræver en miljøvurdering. Projektet er screenet ud fra kriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6 for væsentlig påvirkning af miljøet. Dvs. i forhold til den biologiske mangfoldighed, befolkning, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og arkitektonisk og arkæologisk arv. Som hovedhensyn for afgørelsen har Horsens Kommune vurderet projektet mulige påvirkning ud fra parametrene: - Der er tale om et mindre lokalt projekt, som har til formål at forbedre naturtilstanden på en strækning af Gudenåen - Projektet vil medføre at der sker en ændring af beskyttede naturtyper, men ændre ikke grundlæggende på arealanvendelsen i området, idet de berørte områder også i dag i overvejende grad henligger som natur. - Projektet medfører ikke en øget udvaskning af næringsstoffer - Projektet vurderes ikke at kunne påvirke de omkringboende negativt idet vandet i Gudenåen fortsat vil blive afledt som nu - Projektet vurderes ikke at have en negativ påvirkning på bestanden af bilag IV arter i området, specifikt flagermus og odder Afgørelse: Horsens Kommune har vurderet, at projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, idet det ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. Afgørelsen heraf er truffet med hjemmel i lovens § 21.	SCREENINGSANSV/JLU